

Rad Jugoslavenske Akademije znanosti i umjetnosti, knjiga 166. (U Zagrebu 1906), je prinesel poleg obsežne razprave dr. Tome Matica „Molièrove komedije u Dobrovniku“ in poleg razprave dr. Dane Gruberja „Dalmacija za Ludovika I.“ (1358—1382, prvi del) tudi začetek študije dr. Stjepana Tropscha „Njemački prijevodi narodnih naših pjesama“. Po pravici pravi Tropsch — in to naj pomislijo tisti, ki žele v antologijah mnogo narodnega pesništva —: „Današnja širša publika, kakor naša, tako strana, izkazuje sicer narodni poeziji neko tradicionalno spoštovanje, ali je ne čita več.“ Ko mine čitanje, začne študij; ko je prestalo čuvstvo, zastavi misel; za stvarmi pride zgodovina; zato se v zadnji dobi množe študije o zgodovini narodne pesmi in mednje spada tudi Tropscheva razprava. Najnavedem iz te študije, ki govori obširneje tudi o Kopitarju, posebe to, da so pesmi, priobčene leta 1818 v almanahu „Die Sängerbahrt“, prevodi Kopitarjevi.

Dr. Fr. Ilešič.

Zbornik za narodni život i običaje južnih Slavena. Na svijet izdaje Jugoslavenska Akademija znanosti i umjetnosti. Knjiga XI, zvezek 2., urednik dr. D. Boranić (Zagreb, 1906). — Bogato narodopisno gradivo krijejo dosedaj izišli zvezki tega Zbornika. Tudi za nestrokovnjaka bodo imele popolne in vsestranske slike vsega življenja posameznih krajev večjo zanimivost nego iztrgani pojedini običaji. Kaj takega se čita kakor potopis, često kakor poglavje povesti. V pričujočem Zborniku opisuje v daljšem spisu Vladimir Arkalić „Obitelj u Bukovici“ (Dalmacija), črtice iz narodnega privatnega prava; med manjšimi prinosi nahajam narodno pripovedko iz Motnika na Kranjskem „Jež“. Osobito utegne zanimati poročilo Ivana Zovka, „Kaj narod v Herceg-Bosni pripoveduje o Židovih (Jevrejih)“. Evo nekoliko o tem: „Naš narod nikakor ne veruje, da imajo dušo kakor drugi ljudje; imajo samo „paro“, svojo dušo so satanu prodali za paro; kakor so možje prodali svojo dušo za novce, tako so jo prodale ženske židinjke za lepoto. Za ves beli svet ne bi prosti narod okusil židovske jedi. Židovje upajo, da jim pride mesijas iz vode. Prislovica: „Strah ga je smrti ko Židova“ i. dr. Imen imajo Židovi več nego kdo drug: Čifut, Čifo, Jevrej, Jahudija, Mošo, Mošikjo, Španjol, Židov, Žudija, Žudilj, Izraeličanin, Zec itd.

Dr. Fr. Ilešič.

Dr. A. Tresić Pavičić: „Preko Atlantika do Pacifica“. Život Hrvata u Sjevernoj Americi. Putopisna, estetska, ekonomska i politička promatranja. Nagradila „Matica Dalmatinska“. Izdao o svomu trošku Srećko Skakoc. Cena tej knjigi, o kateri še izpregovorimo, je 4 K. Naroča se pri založniku pod naslovom: Srećko Skakoc, Trst, Squero Nuovo 5.

Zum Geschick meiner Broschüre „Der Alpinist und Geograph Eduard Richter“. To je naslov 26 strani obsegajoče brošurice, ki jo je spisal v svojo obrambo proti znanim napadom profesor J. Frischauf in ki je izšla v Schwentnerjevi založbi v Ljubljani. — Lahko trdimo: Profesor Frischauf je postal žrtev svoje pravicoljubnosti. Sovraštvo njegovih rojakov ga je zadelo specijalno zato, ker je bil nam Slovencem prijazen in pravičen. Že iz tega vzroka bodo gori označeni njegov spis i pri nas z velikim zanimanjem čitali. — Cena enemu izvodu je 60 h, po pošti 65 h.